

Høgskolen i Telemark

EKSAMEN

I

6006 FORRETNINGSJUSS

25.05.2012

Bø og Porsgrunn

Tid:	5 timer
Målform:	Bokmål/nynorsk
Sidetall:	6 sider inklusive forsiden
Vedlegg:	Ingen
Hjelpemiddel:	Norges Lover eller annen offisiell lovtekst uten kommentarer
Merknad:	Dersom oppgavene er uklare, må du selv ta de nødvendige forutsetninger. Forutsetningene bør gå klart frem av besvarelsen. Samtlige spørsmål skal drøftes og besvares.

Eksamensresultatene blir offentliggjort på nettet via Studentweb

OPPGAVETEKST BOKMÅL

Oppgave 1

Den 10. juni kjøpte Peder Ås en fritidsbåt av typen «Super Speedy» av Lars Holm i Storevik. Kjøpesummen var 300 000 kroner, som var vanlig pris for denne type båter. Båten og motoren var på salgstidspunktet 18 år gammel. I salgsannonsen var det opplyst at båten var i «generelt god stand» og at den hadde «nyoverhelt motor».

Peder reiste samme dag til Storevik. Lars Holm tilbød Peder en prøvetur med båten i Storevikfjorden. Peder ønsket ikke dette, da han hadde litt dårlig tid. Han så på båten fra brygga og om bord, mens båten lå ved kai. Båten så fin ut, og siden motoren var nyoverhelt, slo han til og kjøpte båten. Kjøpekontrakt ble skrevet og undertegnet samme dag. Kjøpekontrakten inneholdt blant annet en bestemmelse som sa at «selgeren fraskriver seg ansvar for skjulte feil og mangler».

Etter avtale med Lars Holm, hentet Peder båten i Storevik småbåthavn den 1. juli. Han skulle da kjøre båten hjem Lillevik, hvor Peder hadde fått seg båt plass. Da Peder var kommet ut på åpent hav, ville han prøve båten i topphastighet, som var 35 knop. I indre farvann hadde han bare kjørt båten i marsjfart, siden det ikke var forsvarlig å kjøre fortere, og han hadde ikke merket noe galt med motoren da. Da Peder økte farten til maksimum, falt oljetrykket fort og motoren ble overopphetet. Peder slo da straks av motoren for å kjøle den ned. Etter dette ville ikke motoren starte igjen.

Peder fikk en venn til å slepe båten til Lillevik Marina, som reparerte båten. Det viste seg at det var en rekke mangler ved kjøleanlegget og at vannpumpa var defekt. For å oppdage dette, måtte marinaens folk først demontere motoren. Kostnadene ved å reparere motoren kom på 100 000 kroner. Med feilen hadde båten en markedspris på 180 000 kroner.

Peder reklamerte samme dag, og han krevde prisavslag. Lars Holm bestred kravet. Båten var solgt med forbehold for skjulte feil og mangler. Dessuten var motoren 18 år gammel, og en båt motor har normalt en levetid på 25 til 30 år. Dessuten burde Peder ha undersøkt båten bedre og prøvekjørt den før han kjøpte den.

Spørsmål 1: Hvilken lov reguleres dette kjøpet av? Begrunn svaret.

Spørsmål 2: Drøft og avgjør om Peder kan kreve prisavslag?

Spørsmål 3: Forutsatt at Peder kan kreve prisavslag, hvor stort prisavslag har han krav på i dette tilfellet? Begrunn svaret.

Oppgave 2

Spørsmål 4: Det hender av og til at en lov eller en forskrift er i strid med en annen lov eller forskrift. Gjør rede for de prinsippene som gjelder når man skal løse denne type motstrid.

Oppgave 3

Lillevik Parkering AS har de siste ti årene leid en tomt av kommunen. Tomta benyttes til utleie av parkeringsplasser til Lillevik kommunens innbyggere. Leiekontrakten ble inngått for 10 år med rett til ytterligere forlengelse med 5 nye år.

Like før kontrakten utløp ut, fikk Lillevik kommune en henvendelse fra Storevik Eiendom AS ved styreleder Hans Tastad. Det viste seg at Storevik Eiendom var villig til å betale vesentlig mer i leie enn Lillevik Parkering. Saken ble forberedt og avgjort av kommunenes eiendomsavdeling, hvor Ole Vold er avdelingssjef. Hans Tastad har tidligere vært gift med Ole Volds tante. Dette er om lag 20 år siden. Ole Vold og Hans Tastad har ikke hatt noe med hverandre å gjøre siden da.

Kommunen vedtok at den ikke skulle fornye leiekontrakten med Lillevik Parkering. I stedet skulle kommunen inngå leiekontrakt for den samme tomte med Storevik Eiendom. Avgjørelsen ble meddelt Lillevik Parkering kort tid etter i et brev, som ble sendt med rekommandert post og merket med «viktig».

Lillevik Parkering påklaget avgjørelsen umiddelbart. Fra selskapets side ble det anført at Lillevik Parkering hadde en ubetinget rett til fornyelse av leiekontrakten. Dessuten var avgjørelsen ugyldig på grunn av inhabilitet.

Kommunen bestred dette. For det første kan ikke avgjørelsen om ikke å fornye leiekontrakten påklages etter forvaltningsloven. Kommunen bestred også at Ole Vold var inhabil.

Spørsmål 5: Drøft og avgjør om Lillevik Parkering har klagerett etter forvaltningsloven?

Spørsmål 6: Drøft og avgjør om Ole Vold var inhabil?

Oppgave 4

Spørsmål 7: Gjør rede for hva det såkalte legalitetsprinsippet i forvaltningsretten går ut på?

Oppgave 5

Peder Ås, som driver en gård rett utenfor Lillevik, ga i februar 2012 sin kamerat, Lars Holm, i oppdrag å selge sin gamle gjødselsspreder. Lars regnes for å være en meget god forhandler, og det var derfor han fikk oppdraget. Peder satte som en absolutt betingelse at Lars ikke måtte selge gjødselssprederen for under 50 000 kroner. Peder utferdiget også en fullmakt, som var datert og undertegnet av Peder, hvor det sto følgende:

«FULLMAKT

Jeg Peder Ås gir med dette Lars Holm fullmakt til å selge min gjødselsspreder»

Lars avverterte gjødselssprederen til slags i Lillevik & Omegn Tidende i slutten av februar, og han fikk kort tid etter en henvendelse fra Ole Vold fra Storevik. Lars opplyste da at han handlet på oppdrag for Peder Ås, og han viste i den forbindelse fram fullmakten sin.

Ole Vold ville ikke gi mer enn 40 000 kroner for gjødselssprederen, men til gjengjeld kunne han tilby seg å selge en brukt fôrhøster til Peder for bare kr 5 000,-. Dette var en meget god pris, da slike fôrhøstere hadde en markedspris på 20 000 kroner. Lars syntes at dette var en så god handel at han slo til med en gang.

Da Peder fikk høre om handelen, kontaktet han umiddelbart Ole Vold og krevde at handelen måtte gjøres om, da Lars Holm ikke hadde hatt rett til å inngå avtalen. Ole Vold motsatte seg dette.

Spørsmål 8: Drøft og avgjør om det er inngått bindende avtale mellom Peder Ås og Ole Vold om a) salg av gjødselssprederen og b) kjøp av fôrhøsteren.

OPPGÅVETEKST NYNORSK

Oppgave 1

Den 10. juni kjøpte Peder Ås ein fritidsbåt av typen «Super Speedy» av Lars Holm i Storevik. Kjøpesummen var 300 000 kroner, som var vanleg pris for denne type båtar. Båten og motoren var på salstidspunktet 18 år gamal. I salsannonsen sto det at båten var i «generelt god stand» og at han hadde «nyoverhalt motor».

Peder reiste same dag til Storevik. Lars Holm tilbød Peder en prøvetur med båten i Storevikfjorden. Peder ønska ikkje dette, da han hadde litt dårlig tid. Han såg på båten fra brygga og om bord, mens båten lå ved kai. Båten så fin ut, og sedan motoren var nyoverhalt, slo han til og kjøpte båten. Kjøpekontrakt vart skriven og underteikna same dag. Kjøpekontrakten hadde blant anna ein klausul som sa at «seljaren fråskriv seg ansvar for skjulte feil og manglar».

Etter avtale med Lars Holm, henta Peder båten i Storevik småbåthamn den 1. juli. Han skulle da køyre båten heim til Lillevik, kor Peder hadde fått seg båtplass. Da Peder var komen ut på opent hav, ville han prøve båten i toppfart, som var 35 knop. I indre farvatn hadde han bare køyrd båten i marsjfart, sedan det ikkje var forsvarleg å køyre fortare, og han hadde ikkje merka noke gale med motoren då. Da Peder auka farten til maksimum, fall oljetrykket fort og motoren ble overoppheita. Peder slo da straks av motoren for å kjøle den ned. Etter dette ville ikkje motoren starte igjen.

Peder fekk ein ven til å slepe båten til Lillevik Marina, som reparerte båten. Det viste seg at det var ei rekke manglar ved kjøleanlegget og at vatnpumpa var defekt. For å oppdage dette, måtte marinaens folk først demontere motoren. Kostnadene med å reparere motoren kom på 100 000 kroner. Med feilen hadde båten ein marknadspris på 180 000 kroner.

Peder reklamerte same dag, og han kravde prisavslag. Lars Holm avviste kravet. Båten var seld med atterhald for skjulte feil og manglar. Dessutan var motoren 18 år gamal, og ein båtmotor har normalt ein levetid på 25 til 30 år. Dessutan burde Peder ha undersøkt båten betre og prøvekøyrd han før han kjøpte båten.

Spørsmål 1: Kva for lov vart dette kjøpet regulert av? Grunngeiv svaret.

Spørsmål 2: Grei ut og avgjør om Peder kan krevje prisavslag?

Spørsmål 3: Sett føre at Peder kan krevje prisavslag, kor stort prisavslag har han då krav på i dette tilfellet? Grunngeiv svaret.

Oppgåve 2

Spørsmål 4: Det hender somme tider at ei lov eller ein forskrift er i strid med ei anna lov eller ein annan forskrift. Grei ut om dei prinsippa som gjeld når ein skal løyse denne type motstrid.

Oppgåve 3

Lillevik Parkering AS har dei siste ti åra leigd ei tomt av kommunen. Tomta vert nytta til utleige av parkeringsplassar til Lillevik kommune sine innbyggjarar. Leigekontrakten vart inngått for 10 år med rett til ytterlegare lenging med 5 nye år.

Like før kontrakten gjekk ut, vart Lillevik kommune kontakta av Storevik Eigedom AS ved styreleiar Hans Tastad. Det synt seg at Storevik Eigedom var viljug til å betale vesentleg meir i leige enn Lillevik Parkering. Saka blei førebudd og avgjord av kommunen sin eigedomsavdeling, kor Ole Vold er avdelingssjef. Hans Tastad har tidlegare vore gift med Ole Vold si tante. Dette er om lag 20 år sidan. Ole Vold og Hans Tastad har ikkje hatt noko med kvarandre å gjere sidan då.

Kommunen vedtok å ikkje lenge leigekontrakten med Lillevik Parkering. I staden skulle kommunen inngå leigekontrakt for den same tomte med Storevik Eigedom. Avgjerda vart gjeven til Lillevik Parkering kort tid etter i eit brev, som vart send med rekommandert post og merka med «viktig».

Lillevik Parkering klaga straks på avgjerda. Frå selskapet si side vart det hevda at Lillevik Parkering hadde ein uvilkårleg rett til lenging av leiekontrakten. Dessutan var avgjerda ugyldig på grunn av inhabilitet.

Kommunen nekta for dette. For det første kan ikkje avgjerda om ikkje å lenge leigekontrakten klagast på etter forvaltningslova. Kommunen avviste òg at Lars Holm var ugild.

Spørsmål 5: Grei ut og avgjer om Lillevik Parkering har klagerett etter forvaltningslova?

Spørsmål 6: Grei ut og avgjer om Ole Vold var ugild (inhabil).

Oppgåve 4

Spørsmål 7: Grei ut om kva det såkalla legalitetsprinsippet i forvaltningsretten går ut på?

Oppgåve 5

Peder Ås, som driv ein gard rett utanfor Lillevik, ga i februar 2012 sin kamerat, Lars Holm, i oppdrag å selje sin gamle gjødselspreiar. Lars vert rekna for å vere ein svært god forhandlar, og det var derfor han fekk oppdraget. Peder sette som eit absolutt vilkår at Lars ikkje måtte

selje gjødselspreiaren for under 50 000 kroner. Peder sette òg opp ei fullmakt, som var datert og underteikna av Peder, kor det sto følgjande:

«FULLMAKT

Eg Peder Ås gjev med dette Lars Holm fullmakt til å selje min gjødselspreiar»

Lars averterte gjødselspreiaren for sal i Lillevik & Omegn Tidende i slutten av februar, og han fekk kort tid etter ein førespurnad frå Ole Vold frå Storevik. Lars opplyste då at han handla på oppdrag for Peder Ås, og han viste fram fullmakta si.

Ole Vold ville ikkje gje meir enn 40 000 kroner for gjødselspreiaren, men til gjengjeld kunne han tilby seg å selje ein brukt fôrhaustar til Peder for bare kr 5 000,-. Dette var ein veldig god pris, då slike fôrhaustarar hadde ein marknadspris på 20 000 kroner. Lars syntes at dette var ein så god handel at han slo til med ein gong.

Då Peder fekk høyre om handelen, kontakta han med ein gong Ole Vold og kravde at handelen måtte gjerast om, då Lars Holm ikkje hadde hatt rett til å inngå avtalen. Ole Vold motsette seg dette.

Spørsmål 8: Grei ut og avgjer om det er inngått bindande avtale mellom Peder Ås og Ole Vold om a) sal av gjødselspreiaren og b) kjøp av fôrhaustaren.